

Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
«Бондаревская средняя общеобразовательная школа»

Рассмотрено Руководитель ШМО _____/Дервягина Т.П./ протокол заседания ШМО от 29.08.2025г. № 1	Согласовано Заместитель директора по УВР _____/Карташова Е.И./ от 29.08.2025 г.	Утверждено Директор МБОУ «Бондаревская СОШ» _____/Кузьмичева Н.А./ Приказ № 165 от 01.09.2025 г Внесены изменения Приказ № 251 от 15.12.2025г
--	---	---

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета «Литературное чтение на родном (хакасском) языке»

для обучающихся 2 класса

на 2025-2026 учебный год

Бондарево, 2025

Чарыдыгылыг сөс

«Пос (хакас) тілінең литературнай хығырығ» программазы 2-чі клазына Федеральной хазна ўгредіг стандарттарына тӱстеніп пазылған. Программаның содержаниезі Бондаревтын, ортымах школаның егредбг планына килістіре тимнелген.

«Пос (хакас) тілінең литературнай хығырығ» предметтің ӱӱн пӱгіннеріне кірчелер:

- текстті истілдіре паза пос алынча хығырып, аның ӱӱн сағызын пӱкӱлее сизінері; посты паалап полары, постың сағызынаң ӱлезері; хығырған текстті, кӱмес алыстырып, чоохтап пілері; хығырған текстті таллап, чайаачы тоғыста посты ӱӱн матырларның орнына турғыс полары;
- хығырчатса, чоохтасчатса, пасчатса, литература пілістерін сизінері; олох туста сіліг, хоос сӱстернең тузаланаарға ӱгренері; тиксі сағыс-кӱгісті пайыдып, чоох алғыдары;
- ӱгренчінің кӱннн кӱдіріп, хоних турғысчатхан пӱгіннерні толдырары, сидіктерні тобырарға ӱгредері; ынархас, сын нандырығ, чахсы кирек паза аннаң даа пасха нравственной кӱрмнернең тузаланары; пос чиріне, Ада чир-сууна хынысты тыыдары; аймах-пасха чоннарның культуразын оңарары паза улуғлиры.

Хакастілінең ӱгренілчеткен литературнай хығырығның ӱӱн кӱстеглері:

- хакас литературазына паза хакас тіліне кибірли ӱгредерінде пос чонының культуразының аарластығ чардыхтарын ӱнетін чарыдары;
 - пос чонының культуразынаң паза тіл ибіркізінең танызып, пурунғыларның хыйға чыхығларына тӱстеніп, амғы тусха килістіре кирері;
 - пурунғыдағы паза сағамғы тустағы тархын палғалыстарын чарыдып, ол палғалыстар ӱзілбестенең чоохтап, нандырығлығ ӱгренчілер поларын сизіндіріп, кӱніктіері;
 - хакас тілінең чахсы оңарып, пілдістіг паза ӱткін хығыр-ғаны чахсы хығырығчы полчатханынаң палғалыстығ; ӱгренчілернің литературадаң піліс тузазын тыыдып (функциональная литературная грамотность), пос тілінең аймах-пасха оңдайларнаң тузаланып, чоох алғыдары;
- табыраххығырығнычахсыландырарға оңдайпирері; ол оңдайларның пірсі – литературадағы тексттер тузазын (смысл) оңар полары; паза пірсі, – ӱнетін аймах-пасха оңдай-лығ(техника) хығырығнаң тузаланып, текстті ортаоңарып, ӱгренчілернің чайаачы паз ачоох алыс полар пілістерін тилідері; текстті орта оңарарға кибірли ӱгредері; ӱгренчінің чайаачы хығырыға кӱннн кӱдіері.

Хакас тілінең ӱгренілчеткен литературнай хығырығның ӱӱн кӱстеглеріне чидері пирілген пӱгіннер хоостыра пӱгилчелер: – Россия хазна чуртағчызы полчатхан пілінізін, Ада чир-суубысха, чонға паза Россияның тархынына, пос нациязына, родына поғдархасты кибірли тыыдары; Россиядағы аймах чоннарның ынархастығ поларына кӱніктіері;

- хакас чонның аарлапчатхан тархын паза культура пілізіне кибірли ӱгредері паза ӱгренчілерні пос чонының культура паза тіл ибіркізіне орта кирері; пастағлығ школаның ӱгренчілерін хакас литературазының ӱӱніне – этика саринанах сағыстығ поларға кӱніктіері;
- хакас тілінің художественно-эстетической тадиин сизініп, хакас литературазының произведениелері хоостыра пілістерні алғыдары;
- ӱгренчінің пос ӱзізі, пос тілі алғыпчатханы тӱреміл хығырарға хынарынаң палғалысчатханына кӱннн кӱдіері;
- аймах-пасха тексттерні пос оңарып, оларны паалап полары, чахсы хығырығчы саналчатханына килістіре ӱскіері, чоохтазығда, талазығларда, ӱзӱріглерде аралазары;
- аймах-пасха кӱрмннн чоох алғытчатхан оңдайларнаң тузаланып, хығырған тексттенең чоохтап алай пазып, пос сағыстарын читіріп поларына кӱніктіері.

«Пос(хакас) тілінең литературнай хығырығ» предметке 2-ці класста – 34 ч (неделяда 1 ч).

Пастағлығ школада хакас тілінең апарылчатхан литературнай хығырығ хоостыра ўгренген чидіглеріне (личностные результаты) мындағ көнігістер кірчелер:

1) гражданскопатриотическойкибірлігўгредіг:

Ада-чир сууна хынары – иң аарлығ ниме. Россия, төреен- өскен чиріне – Хакасия, хакас паза орыс тіліне, Россия Федерациязының, пос төреен- өскен чирінің тархынына паза культуразына хыныснаң хайығ салары, прай культуралар халых чон аразында аймах палғалыстығ полғанын паза полчатханын оңарары;

– пірге нациялығ піліністі оңарып, хазнаның паза пос төреен-өскен чирінің пурунғы, полчатхан паза полар тустың оңдайларын сизініп, хакас литературазына паза аймах чоннарның чайаачызына төстеніп, пос чонының паза аймах-пасха чонның кибіріне паза культуразына улуғласнаң хайары;

– кізі халых чонның чардығы полчатхынын сизініп, аның правозын паза нандырығлығ полчатханын, аның улуғлазын паза синін пілінгенін, ах сағыстың (нравственно-этические) синін паза кізілер аразындағы пілізіс оңдайларынаңар пастағы оңнағларны сизінері;

2) сағыскөгіс алғыдар кибірліг ўгредіг (духовнонравственное воспитание):

– полған на кізінің пос оңдайлығ хылынызын оңниры, аны пос чуртазы алай хығырығчы пілізі хоостыра сизінері;

– кізее хынары, паарсиры, аны улуғлиры, полыс полары, килістіре сөстерні таап, постың хылынызы хоостыра пасхаларына сизіктіг поларын оңарары;

– полған на кізее хомай ағылчатхан хылынысты чағын албазы (кізі пүдізінеңер, аның істіндегі чозағынаңар, тіл хоостыра чабалланчатханынаңар);

– чазы тиң олғаннарнаң тіл алыс полары, хырыспин, сидіксіністерні тобырары, ол санда хоос произведениелернің көзідімнеріне төстенері;

3) сілігніаарлиркибірліг ўгредіг:

– хоос культураны оңниры, улуғлиры паза аймах-пасха оңнағлығ искустваа, кибірлерге, пос чонының паза аймах чоннарның чайаачызын оңарары;

– аймах көрімніг чайаачыда постаңар чоохтап көзідері (самовыражение), ол санда сөстің искусствозын оңнирға күстенері;

4) физической кибірліг ўгредіг, хазых культуразы улуғ кирексіністе паза туза полчатханын сизіндірері:

– хазых полар правилолар паза хорғыс чох (посха паза пасха кізілерге) чуртас оңдайы ибіре (ол санда искірігліг) полары;

– физической паза психической хазыхха хайраллап хайары;

5) істеністенеркибірлігўгредіг:

– чуртаста паза халых чон аразында тоғыстың орнын оңниры, тоғыстың нандырығлығ паза көстегліг полчатханын пілері, аймах көрімніг тоғысты пос алынча идерін паза аймах профессиялар парын сизінері;

6) экологияданаркибірлігўгредіг:

– чир-чайаанны аарлиры, кізі паза аң-хустарның чир-чайаандағы палғалызын хоос произведениелерде сизінері;

– ўрег ағылчатханына тоғырланары;

7) наука саринаң пілісті аарлир ўгредіг:

– ибiркізін наука саринаң чарытчатханын сизінері, сөстің өөнiн оңнап, авторның сағызын, пілінізін, өөн сағызын (идея) хоос омалар пастыра сөснен чайаанын оңарары;

– үгредіг паза чуртас пөгіннерін толдырып, тузалығ хығырығны сизініп алары;

– хығырығчы тоғызын пос оңдайли пүдірері, посты литературача тилідері, піліс аларға хынары, тоғысты пос алынча толдырары, пастағ (инициатива) идері, фольклорда паза хоос литературада писательлернің чайаачызын пілерге хынаачы оңдайға көнiктiрері.

Хакас тілінең үгренiлчеткен литературнай хығырығның чидiглері піліс алчаң (познавательный), чоох алысчаң (коммуникативный), изерістіре итчен (регулятивный) тиксі үгредіг идiглері паза хада-пірге тоғынып ит полчатханы хоостыра пөгiлчелер.

Үгренчiлернің піліс алчаң тиксі үгредіг идiглері мындағ логической төстегнің тоғызы хоостыра өскені полар:

– тема, өөн сағыс (мораль), сарых хоостыра произведениелерні тиңнестірері, авторны тоғызынаң килістірері, чоохтапчатхан кiзiден, матырдан арониры, үгренген оңнағларнаң килістіре тузаланары;

– сарыххоостырапроизведениелерніпірiктiрері;

– пірее өөн танығ хоостыра пөліс (классификация) идері; тема, сарых, көрiм хоостыра произведениелерні пөліп полары;

– полтаны (пүдісті) үзүрчетсе, тоғырлас (противоречие) паза закон хоостыра оңдайларны табары, искірігнің (полтаның) орта пүдізі сайбалғанын таап, хатап пүдірері, произведениенің өөнiн хысхаҷахти (аннотация) пүдірері, пирiлген алгоритм хоостыра паалағ (отзыв) пирері;

– үгредіг-практикалығ пөгіннерні пөгерінде читпес искіріглерні пирiлген алгоритм хоостыра табары;

текстке план пүдірзе, текстті хати чоохтаза, матырларның хылыхтарын чарытчатса, фольклор паза хоос тексттернің полтазында сылтағ-істезігліг палғалыстарны іле сығарары.

Үгренчiлернің піліс алчаң тиксі үгредіг идiглерінің пірсі мындағ істезігліг (исследовательский) идiглер хоостыра өскені полар:

– үгретчiнің сурығлары хоостыра сағам полчатхан киректернің паза полар хынған сағыстарның пасхалалчатханын таныхтиры;

– үгретчiнің пользыинаң көстегні, пөгіннерні, объекттің алысчатхан көрiмін пасха оңдайнаң чоохтиры;

– пөгіннерні пөкчең аймах оңдайларнаң тузаланып, тиңнестіріп, килістірезін (пирiлген критерийлер хоостыра) таллап полары;

– объекттің оңдайын турғысханын пирiлген план хоостыра чуртасха чағын піліске (опыт) төстеніп, сидік нимес істезіг иртіріп, палғалыстарны оңарары (чардых – пүкүл, сылтағ – салтары):

– чарадығ (вывод) алып паза көргенін киречілепчеткен салтарлар хоостыра идері (чуртасха чағын піліс, пөліс, тиңнестіріг, істезіг);

– тиліпчеткен чөрімні (процесс), кирек хабарны (событие), халған салтарны (последствие), оларның ситуацияларының төөйін (сходный) паза төөйлезін (аналогия), азынада піліп (прогнозировать), сизінері.

Үгренчiлернің піліс алчаң тиксі үгредіг идiглерінің пірсі искіріглернең тоғынарының өскені полар:

– искіріг алчаң киректі пос табары;

– өнетін пирiлген искіріг алчаң киректі пөгiлген изеріс (алгоритм) хоостыра табары;

– сын алай тайма искіріглерні посха орта паалиры алай үгретчi пирген оңдайнаң сыныхтиры;

– Интернетте тілеен искірігілернің чочынызы чох поларына улуғларның [Үгретчі, іче-паба, закон хоостыра кізі (законный представитель)] чөбінең тузаланары;

– Үгредіг пөгіннеріне килістіре тексттіг, видео, графикалығ, үннің искірігілерні пүдірері паза үзүр полары;

– көзідер схемаларны, таблицаларны пос оңдайынча пүдірері.

Үгретчілернің чоох алысчаң тиксі үгредіг идіглерінің пірсі аның чоохтас полчатханы полар:

– сағынғанын (суждение) сизініп пүдірері (формулировать полары), таныс орыннарда көстеглер паза оңдайлар хоостыра постың эмоциязын көзідері;

– чоох алысчатхан кізіні улуғлиры, сөс алысчатса, тала- зығда пір чөптіг тудынары;

– полған на кізінің пос көрізін улуғлиры;

– пос көрізін ипти, аарлап, нандырығлығ чоохтиры;

– чоохты турғысхан пөгіннерге килістіре пүдірері;

– килістіре чоох оңдайынча, чоохтап алай пазып, тексттерні тимнирі [хоости чоох (описание), изептес чоох (рассуждение), изеп чоох (повествование)];

– парли алай өменең иткен тоғыс түзімін, сыныхтап көргенінің салтарларын, кічіг істезіглерін, проектной тоғыстарын тоозып, улуғ нимес чоохты чон алнында тудары;

– чон алнында тудар чоохха килістіре хоостар (иллюстрация) идері (хоос, сом, видео, плакат).

Үгретчілернің изерістіре итчең (регулятивный) тиксі үгредіг идіглерінің пірсі аның тудынғанын пос синінче оңдайлиры (самоорганизация) полар:

– үгредігліг пөгінні толдырары пүдірген план хоостыра иділзе, салтар полар;

– тузаланчатхан идіглер изерістіре пүдірілерге кирек.

Үгретчілернің изерістіре итчең тиксі үгредіг идіглерінің пірсі аның посты сыныхтап тудынған (самоконтроль) көнігістері полар:

– үгредігнің чидіглерін алай читпес сылтағларын оңарары;

– алчаастарны итпес оңдайларның пірсі үгредіг идіглерін түзедері.

Үгретчілернің тиксі үгредіг идіглерінің пірсі хада-пірге тоғынып ит полчатханы полар:

– хысха алай ыраххы тусха турғызылған пөгіннерні пүдіргені (өме пөгіннерін толдырчатса, пос алынча аралазары), үгретчі пирген план хоостыра синніг алай олаңай ситуациялар аразындағы пос хаалағларын паза тустарын орта турғызары;

– хада-пірге тоғынчаң көстеглерні алары, оларны толдырар идіглерні өменең пүдірері: рольларны үлестірерге, чоохтазарға, чөрімні паза хада-пірге иткен тоғыстың салтарын үзүрері;

– тоғысха тимдезін көзідері: устирға, чыхығларны толдырарға (подчинение), талазығларны пос алынча чарадарға;

– тоғыстың пос чардығын нандырығлығ толдырары;

– тиксі чидіглерде постың салтарын паалиры;

– пирілген көзидіглер хоостыра хада-пірге пүдірілчеткен проект чыхығларында аралазары

«ПОС(ХАКАС)ТІЛІНЕҢ ЛИТЕРАТУРНАЙ ХЫҒЫРЫҒНЫҢ» ПРЕДМЕТ ЧИДИГЛЕРІ

Үгренчїлернїң,2-чї класстытоозып,үгренїп алары:

Үгредїг пөгїннерїн пөгерге хығырығның тың кирек полчатханын чуртас аразында өткїн тузаланары: истїлдіре хығырығнаң пос алынча хығырыға чидерї, пасха-пасха көрїм- нїгхығырығларғаайланары(үгренїстїг,таныстырығлығ, тїлестїг, таллағлығ, көрглеп таллағлығ), фольклорда паза литература произведениелерїнде пос чоңының паза аймах чоннарның аарластығ ах сағызын, кибїрїн, чуртазын, куль- туразын табары, үгренген произведениелерде этика ах сағыс- тығ кибїр оңағларын арониры;

– букваларны паза слогтарны иртїрбин паза алыстыра турғыспин, истїлдіре пүкүлее сөстернең хығырары паза үгренчеткеннернїң тузына килїстїре улуғ нимес прозалығ, кибелїстїг произведениелернї минутада 40-ар сөстең төбїн нимес чөрїмнїг хығырары;

– орфоэпия паза пунктуация синнерїн хыйыстырбин, Ада чир-суубыстанар, олғаннардаңар, орындағы чир-чайаанның тустар аразындағы көрїмнерїненер кибелїстернї көрбин 3-тең төбїн нимес чоохтиры;

– прозанаң алай кибелїснең пазылған чоохты арониры; кибелїс оңдайларын [ритм, ойғалыс (рифма)] адиры;

– тыңнаан алай хығырған произведениенїң өөнїн (содер- жание)пазапїлдіриин(смысл)оңарарға:прозведениенїң өөнї хоостыра сурығларны орта турғызары паза оларға нан- дырары;

– алынча фольклорның сарыхтарын (сананыс, таптырғас, сиспек, сөспек, кип-чоох, тахпах, тикпе сөстер, хайхастығ, чуртастанар паза аң- хустардаңар нымахтар) паза хоос литера- тураның сарыхтарын (литературнай нымах, чоох, кибелїс, басня) адиры;

– тексттї тиксї үзүрерї паза тексттї пос оңдайынча чоохтиры (интерпретация): өөн сурығны паза өөн сағысты табары, произведение текзїн, полған киректернїң изерїстїрезїн сайбабин, чоохтиры, текстке план пүдїрерї (сурығлығ, номинативнай);

– матырның хылығын чарыдары, текстте аны чайаанхоос оңдайларны (сомны) паза аның искїрген чооғын табары,

произведениедегї матырның нїме иткенїн паалиры, хылығы аның нїме иткенїнең пїрге палғалысчатханын чарыдары, пирїлген паалағ оңдайынча произведение матырларын тиңнестїрерї, сөс ээзїнїң (авторның) матырға, аның нїме иткенїне хайғанын паалиры;

– текстке чағын алай, сөстїкнең тузаланып, таныс нимес сөстернї чарыдары; текстте ол сөс көнї паза ибїрли хайди киректелгенїн табары;

– тексттї үзүрчетсе, үгренген оңағларнаң пїліне туза- ланары [сөс ээзї, литература матыры, өөн сурығ (тема), өөн сағыс (идея), адалғаны, произведениенїң өөнї, тиңнестїрїг, сөстер хоостазы (эпитет)];

– тыңнаан алай хығырған произведение үзүриинде ара- лазары: прозведениенї сарығы хоостыра оңарары, олаңай чарыдығлар ит полары, нандырығны тексттегї көзїдїмнернең чарыдары;

– произведениенїң өөнїн хатап чоохтиры: толдыразынаң, таллағлығ, матырның адынаң, тоғыр көрїснең;

– орта хығырығның синї – сырай пастыра хығырары, пазымнарны орта турғызары, улуғ нимес кизектї (эпизод) сценада турғызары;

– произведениенїң өөнї хоостыра пирїлген темача сөс пїрїгїстерїн пүдїрерї (5 чоохтағдаң төбїн нимес);

– хығырғанын төөйлес оңдайынча турғызып, таптырғастар, улуғ нимес нымахтар, чоохтар сағын табары;

– кинденїң тасты, таптырғазы, аннотациязы, хоостары,сөс алнынаң, танығлары хоостыра тузаланары;

– пос алынча хығырыға книганы чөптїг список хоостыра табары, картотеканаң тузаланары, хығырған киндедеңер чоохтиры;

– үгредїг пөгїннерїн толдырчатса, хоза искїрїг аларға справочнай литературанаң тузаланары.

Темалар хоостыра пүдїрїлген план

2 класс

№ Темалар өөнiЧастар

1. Чонның пазылбин пүткен чайаачызы. Фольклорныңкічигсарыхтары:таптырғастар,сөспектер, сананыстар, тикпе сөстер, тахпахтар 2

2. Хакас чонның нымахтары(хайхастығ,чуртастанар паза аң-хустардаңар).

Хайхастығнымахтар:«Ўсхыстығиней-апсах»

Чуртастанар нымахтар:«Ікі нанчы», «Ікі харындас»

«Өкіс оолах», «Хароолах» нымахтаң үзіктер.

Аң-хустардаңар нымахтар: «Абанаң көрік» 7

3. Пастағлығ школаның үгренчілеріне килістіре орыс чонының паза Россиядағы аймах-пасха чоннарның нымахтары.

Хакас, орыс паза аймах чоннарның нымахтарын тиңестіргені.

Орыс чонының нымағы «Хан паза ирен». Татар чонының нымағы «Ўс пиче». Ненец чонының нымағы«Көök» 3

4. Хакаслитературазыныңтөстегчілері.

В.А.Кобяковтың,А.М.Топановтың,П.Т.Штыгашевтің чир-суунаңар, чир-чайааннаңар, хакас чонынаңар тоғыстары. Н.Г. Доможаковтың, И.М. Костяковтың, М.Е.Кильчичаковтың, М.Н.Чебодаевтің, Н.Е. Тиниковтың чир-суунаңар паза олған тустарынаңар тоғыстары.

А.М. Топанов. «Чылтыстар» кибеліс, И.Добров «Тигір түбіне чидербіс»

И.М.Костяков.«Сыын мүүзінде хозаннар» чоох.

М.Е.Кильчичаков.«Хакасиям минің»кибеліс 8

М.Н.Чебодаев «Книга»кибеліс

Н.Е.Тиников.«Харғанаң Көök» басня

5. Сағамғы тустағы хакас авторлары. Чонның чуртазынаңар, олғаннар оларны оңарчатханы, толдыразынаң алай үзіктернең пирілген тоғыстары.

К.Т. Нербышев. «Хыйға пала» чоох Г.Г.Казачинова «Төреен сөс» кибеліс. А.А. Халларов. «Чатханым», кибеліс, «Хаби» чоохтың үзігі

И.П.Топоев «Улуғзырхос Харға» басня Н.Тиников «Харғанаң Көök» басня С.Е. Карачаков. «Порчочахтар» чоох

Чир-чайааннаңар кибелістер М.Р.Баинов.«Тун пайрам»кибеліс А.В. Тюкпеев. «Часхы тан» кибеліс.

Чоохтар.

Т.Н.Балтыжаков.«Хармахтапчабыс». А.Г. Кильчичаков. «Маллардаңар». 10

6. Орыстарның олған литературазының классиктері паза сағамғы тустағыларның чир- чайааннаңар, олған тустарынаңар тоғыстары.

А.Н.Толстой.«Буратино,азбуказынсадып,көклөлер театрына билет алча» («Алтын клүзек» нымахтаң үзік) (тілбестеен Е.А. Абдина).

Маршак.«Сиспектер»кибеліс(тілбестеен М.Н. Одаев).

А.Л. Барто. «Пастағы урокта» кибеліс (тілбестеенА.В. Астанаева) И.А.Пантелеев.«Улуғхайхас»чоох(тілбестеен В.А. Мамышева) 4

Прай 34

«ХАКАС ЛИТЕРАТУРА» ПРЕДМЕТТІҢ КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧЕСКАЙ ПЛАНИРОВАНИЕЗИ

2 КЛАСС

№	Тема урока	Программное содержание	Характеристика деятельности обучающихся	Дата
1	Олғаннарға литература. Улуғ хайхас.	Чонның пазылбин пўткен чайаачызы. Фольклорның кіші сарыхтары: таптырғастар, сөспектер, сананыстар, тикпес өстер, тахпахтар. И. А. Пантелеев. «Улуғ хайхас» чоох (тілбестеен В. А. Мамышева)	Үгредігіп өгіннерінп өгерге хығырығныңтың кирекполчат ханынчуртасаразында өткінтуз аланары: истілдіре хығырығнаң пос алынча хығырыға чидері, пасха-пасха көрім-ніг хығырығларға айланары (үгреністіг, таныстырығлығ, тілестіг, таллағлығ, көрглеп таллағлығ), фольклордапазалитература произведениелерінд эпос чоныныңпаза аймах чоннарныңаарластыға хсағызын, кибірін, чуртазын, культуразын табары, үгренген произведениелерде этика ах сағыстығ кибір оңнағларына рониры;	01.09
2	Хакас чонының нымағы «Чис Найка».	Хакас чонының нымахтары. Аң-хустардаңар ны-махтар. Нымахтарның өөні: ах сағызы паза чабалы, күлүгіпазаарға азы, махачызыпаза хортығы, ан. п. Сағамғы тустағы хакас авторлары. Чонның чуртазынаңар, олғаннар оларныңоңарчат ханы, толды-разынаңалай үзіктернеңпирілгентоғыстары К. Т. Нербышев. «Хыйғапала» чоох. Г. Г. Казачинова. «Төреен сөс» кибеліс.	фольклордапазалитература произведениелеріндепос чоныныңпаза аймах чоннарныңаарластыға хсағызын, кибірін, чуртазын, культуразын табары, үгренген произведениелерде этика ах сағыстығ кибір оңнағларына рониры;	08.09
3	Аңчының чооғы «Тайға ээзі»	Сағамғы тустағы хакас авторлары. Чонның чуртазынаңар, олғаннар оларныңоңарчат ханы, толды-разынаңалай үзіктернеңпирілгентоғыстары К. Т. Нербышев. «Хыйғапала» чоох. Г. Г. Казачинова. «Төреен сөс» кибеліс.	– тыңнаан алай хығырған произведениенің өөнін (содержание)паза пілдіриин(смысл)оңарарға: прозведениенің өөні хоостыра сурығларны орта турғызары паза оларға нан-дырары;	15.09
4	С. Инкижеков «Олған тузым».	Чоохтар Т. Н. Балтыжаков. «Хармахтап чабыс». А. Г. Кильчичаков. «Маллардаңар».	– тыңнаан алай хығырған произведениенің өөнін (содержание)паза пілдіриин(смысл)оңарарға: проз	22.09

			ведениенің өөні хоостыра сурығларны орта турғызары паза оларға нан-дырары;	
5	А.Барто «Пастағы уроқта»	Орыстарның олған литератураның классиктері паза сағамғы тустағыларның чир-чайааннаңар, олған тустарынаңар тоғыстары А.Н.Толстой.«Буратино,азбуказынсадып,көклөлертеатрынабилетал ча».(«Алтынкүзек»нымахтаңүзік)(тілбестеен Е.А.Абдина). С. Я.Маршак. «Сиспектер» кибеліс (тілбестеен М.Н. Одаев). А. Л.Барто.«Пастағыуроқта»кибеліс(тілбестеен А.В. Астанаева). С. В. Михалков. «Амыр чуртас» кибеліс (тілбестеен М.Н. Одаев). И. А.Пантелеев.«Улуғхайхас»чоох(тілбестеен В.А. Мамышева)	орфоэпия паза пунктуация синнерін хыйыстырбин, Адачир-суубыстанар, олғаннардаңар, орындағы чир-чайаанның тустар аразындағы көрімнерінеңер кибелістерні көрбин 3-теңтөбіннимес чоохтиры	29.09
6	Н. Тинников «Книга».	Хакас литератураның төстегілері. В.А.Кобяковтың, А.М.Топановтың, П.Т.Штыга-шевтің чир-суунаңар, чир-чайааннаңар, хакас чоны-наңар тоғыстары. Н. Г. Доможаковтың, И. М. Костяковтың, М. Е. Кильчичаковтың, М.Н.Чебодаевтің, Н.Е.Тиниковтың чир-суунаңар паза олған тустарынаңар тоғыстары В.А.Кобяков.«Чазыдаңар ыр»кибеліс. А. М. Топанов. «Чылтыстар» кибеліс. П.Т.Штыгашев.«Часхы»кибеліс. Н.Г.Доможаков.«Чобатсуғ»кибеліс. И. М.Костяков.«Сыынмүўзіндехозаннар»чоох. М.Е.Кильчичаков.«Хак асияминің»,«Уйбатказы-зы», «Ікі кинек» кибелістер. М.Н.Чебодаев.Кибеліс«Книга», чорыхчооғы«Аба-занаңтоғазығ»	– алынча фольклорның сарыхтарын (сананыс, таптырғас, сиспек, сөспек, кипчоох, тахпах, тикпесөстер, хайхастығ, чуртас таңар паза аң-хустардаңар нымахтар) паза хоос литература ның сарыхтарын (литература ның нымах, чоох, кибеліс, басня) адиры;	06.10
7	А.Халларов «Хаби»	Сағамғы тустағы хакас авторлары. Чонның чуртазынаңар, олғаннар оларны оңар чатханы, толды-разына алаң үзіктернең пірілген тоғыстары К. Т.Нербышев.«Хыйғапала»чоох. Г. Г. Казачинова. «Төреен сөс» кибеліс.	– тыңнаан алай хығырған произведениенің өөнін (содержание) паза пілдіриин (смысл) оңарарға: проз ведениенің өөні хоостыра сурығларны орта турғызары паза оларға нан-дырары;	13.10
8	К.Чистобаев «Нинче тамах кір парар».	Хакас литератураның төстегілері. В.А.Кобяковтың, А.М.Топановтың, П.Т.Штыга-шевтің чир-суунаңар, чир-чайааннаңар, хакас чоны-наңар тоғыстары. Н. Г. Доможаковтың, И. М. Костяковтың, М. Е. Кильчичаковтың, М.Н.Чебодаевтің, Н.Е.Тиниковтың чир-суунаңар паза олған тустарынаңар тоғыстары В.А.Кобяков.«Чазыдаңар	– тыңнаан алай хығырған произведениенің өөнін (содержание) паза пілдіриин (смысл) оңарарға: проз ведениенің өөні хоостыра сурығларны орта турғызары паза оларға нан-дырары;	20.10

		ыр»кибеліс. А. М. Топанов. «Чылтыстар» кибеліс.П.Т.Штыгашев.«Часхы»кибеліс. Н.Г.Доможаков.«Чобатсуғ»кибеліс. И. М.Костяков.«Сыынмүўзіндехозаннар»чоох.М.Е.Кильчичаков.«Хак асиямминің»,«Уйбатказы-зы», «Ікі кинек» кибелістер. М.Н.Чебодаев.Кибеліс«Книга»,чорыхчооғы«Аба-занаңтоғазығ»		
9	Т.Балтыжаков «Хармахтапчабыс».	Чоохтар Т.Н.Балтыжаков.«Хармахтапчабыс».А.Г.Кильчичаков. в.«Маллардаңар».	– тыңнаан алай хығырған произведениенің өөнін (содержание)пазапідіриин(смысл)оңарарға:проз ведениеніңөөні хоостыра сурығларны орта турғызары паза оларға нан-дырары;	27.10
10	Позыңны сыныхта.	произведениеніңөөніхоостырапирілгентемачасөспірігістерін пүдірері(5чоохтағдантөбіннимес);		10.11
11	Г.Кичеев «Хомысчы», «Чиит хайчы».	Төреенчирібістіңчир-чайаанхоозыкибелістерде. В.А.Кобяков.«Аңчы Хароол».П.Т.Штыгашев.«Күскү». И.Г.Котюшев.«Сымнар». Н.Г.Доможаков.«Пастағыхар». М.Е.Кильчичаков.«Иртеңіл Ироолах».А.К. Майтакова. «Часхыда». В. В. Угдыжеков. «Іңезіне сыйых».М.Р.Баинов.«Күскү». А. В. Тюкпеев. «Сыбыңах».К.Т.Нербышев.«Чистегес»	орфоэпия паза пунктуация синнерін хыйыстырбин, Адачир- суубыстаңар,олғаннардаңар,орындағычир- чайаанныңтустар аразындағы көрімнерінеңер кибелістерні көрбин 3-теңтөбіннимес чоохтиры, прозанаңалайкибеліснеңпазылғанчоохтыарон иры;кибелісондайларын[ритм,ойғалыс (рифма)]адиры	17.11
12	П.Курбижеков «Хайчы паза чатхан»	Хакасчоныныңымаhtarы (хайхастығчуртас-таңарпаза аң- хустардаңар). Хайхастығнымаhtar:«Ўсхыстығиней-апсах»,«Ал-тынайах». Чуртастаңарнымаhtar:«Ікінанчы»,«Өкісоолах», «Иркеоолах»,«Хароолах»нымаhtarүзіктері.Аң- хустардаңарнымаhtar: «Абанаңкөрік»	– алынча фольклорның сарыхтарын (сананыс, таптырғас,сиспек,сөспек,кип- чоох,тахпах,тикпесөстер,хайхастығ,чуртас таңар паза аң-хустардаңар нымаhtar) паза хоос литера- тураныңсарыхтарын(литературнайымаhtar,ч оох,кибеліс,басня)адиры;	24.11

13	А.Халларов «Чатханым» В.Майнашев «Чатхан».	<p>Хакаслитературазыныңтөстегілері. В.А.Кобяковтың,А.М.Топановтың,П.Т.Штыга-шектің чир-суунаңар, чир-чайааннаңар, хакас чоны-наңар тоғыстары. Н. Г. Доможаковтың, И. М. Костяковтың, М. Е. Кильчичаковтың,М.Н.Чебодаевтің,Н.Е.Тиниковтыңчир-суунаңарпазаолғантустарынаңартоғыстарыВ.А.Кобяков.«Чазыдаңар ыр»кибеліс. А. М. Топанов. «Чылтыстар» кибеліс.П.Т.Штыгашев.«Часхы»кибеліс. Н.Г.Доможаков.«Чобатсуғ»кибеліс. И. М.Костяков.«Сыымүзіндехозаннар»чоох.М.Е.Кильчичаков.«Хак асиямминің»,«Уйбатказы-зы», «Ікі кинек» кибелістер. М.Н.Чебодаев.Кибеліс«Книга»,чорыхчооғы«Аба-занаңтоғазығ»</p>	орфоэпия паза пунктуация синнерін хыйыстырбин, Адачир-суубыстаңар,олғаннардаңар,орындағычир-чайаанныңтустар аразындағы көрімнерінеңер кибелістерні көрбин 3-теңтөбіннимес чоохтиры, прозанаңалайкибеліснеңпазылғанчоохтыарон иры;кибелісондайларын[ритм,ойғалыс (рифма)]адиры	01.12
14	Позыңны сыныхта.	– произведениеніңөөнхоостырапирілгентамачасөспірігістерінпүдірері(5чоохтағдаңтөбіннимес);	– произведениеніңөөнхоостырапирілгентамачасөспірігістерінпүдірері(5чоохтағдаңтөбіннимес);	08.12
15	Тун пайрам.	<p>Чир-чайааннаңаркибелістер М.Р.Баинов.«Тун пайрам» кибеліс.А.В.Килижеков.«Аба» кибеліс. Я. А. Тиспереков. «Пала тізіне» кибеліс.А.В.Тюкпеев.«Часхы тан»кибеліс.</p>	фольклордапазалитературапроизведениеле ріндепосчоныныңпазааймахчоннарныңаар ластығахсағызын,кибірін,чуртазын,культуразын табары, үгренген произведениелерде этика ах сағыстығкибір оңнағларынарониры;	15.12
16	Тахпахтар. Сарыннар.	<p>Чир-чайааннаңаркибелістер М.Р.Баинов.«Тун пайрам» кибеліс.А.В.Килижеков.«Аба» кибеліс. Я. А. Тиспереков. «Пала тізіне» кибеліс.А.В.Тюкпеев.«Часхы тан»кибеліс.</p>	– алынча фольклорның сарыхтарын (сананыс, таптырғас,сиспек,сөспек,кипчоох,тахпах,тикпесөстер,хайхастығ,чуртас таңар паза аң-хустардаңар нымахтар) паза хоос литератураңсарыхтарын(литератураңнымах,чоох,кибеліс,басня)адиры; орфоэпия паза пунктуация синнерін хыйыстырбин, Адачир-суубыстаңар,олғаннардаңар,орындағычир-	22.12

			чайаанның тустар аразындағы көрімнерінеңер кибелістерні көрбин 3-теңтөбіннимес чоохтиры	
17	Чонның аастығ поэзиясы.	Чонның пазылбин пүткен чайаачызы. Фольклорның кішігісарыхтары: таптырғастар, сөс-пектер, сананыстар, тикпесөстер, тахпахтар	фольклордапазалитературапроизведениелеріндепосчоныныңпазааймахчоннарныңаарластығахсағызын, кибірін, чуртазын, культуразын табары, үгренген произведениелерде этика ах сағыстығыкибір оңнағларынарониры;	29.12
18	Позыңны сыныхта.	– произведениенің өөніхоостырапирілгентамачасөспірігістерінпүдірері(5чоохтағдантөбіннимес);	– произведениенің өөніхоостырапирілгентамачасөспірігістерінпүдірері(5чоохтағдантөбіннимес);	12.01
19	Хормачы чоохтар. И.Костяков «Сыын мүүзінде хозаннар»	Сағамғы тустағы хакас авторлары. Чонның чуртазынаңар, олғаннарларныоңарчатханы, толдыразынаңалайүзіктернеңпирілгентағыстары К. Т.Нербышев. «Хыйғапала»чоох. Г. Г. Казачинова. «Төреен сөс» кибеліс. А. А.Халларов. «Чатханым»кибеліс. И.П.Топоев. «Улуғзырхосхарға»басн я.С. Е. Карачаков. «Порчоҗахтар» кибеліс	– тыңнаан алай хығырған произведениенің өөнін (содержание)пазапідіриин(смысл)оңарарға: прозведениенің өөні хоостыра сурығларны орта турғызары паза оларға нан-дырары;	19.01
20	Т.Солбанах «Хыйға пала». Позыңны сыныхта.	Сағамғы тустағы хакас авторлары. Чонның чуртазынаңар, олғаннарларныоңарчатханы, толдыразынаңалайүзіктернеңпирілгентағыстары К. Т.Нербышев. «Хыйғапала»чоох. Г. Г. Казачинова. «Төреен сөс» кибеліс. А. А.Халларов. «Чатханым»кибеліс. И.П.Топоев. «Улуғзырхосхарға»басн я.С. Е. Карачаков. «Порчоҗахтар» кибеліс	– тыңнаан алай хығырған произведениенің өөнін (содержание)пазапідіриин(смысл)оңарарға: прозведениенің өөні хоостыра сурығларны орта турғызары паза оларға нан-дырары;	26.01
21	Хакас чонның нымахтары «Ікі нанчы», «Ікі харындас»	Хакасчоныныңнымахтары (хайхастығчуртас-таңарпаза аңхустардаңар). Хайхастығнымахтар: «Ўсхыстығиней-апсах», «Ал-тынайах». Чуртастаңарнымахтар: «Ікінанчы», «Өкісоолах», «Иркеоолах», «Хароолах»нымахтарүзіктері. Аңхустардаңарнымахтар: «Абанаңкөрік»	– матырныңхылығынчарыдары, тексттеанычайаанхоосоңдайларны(сомны)пазааныскіргенчооғынтабары, – тыңнаан алай хығырған произведениенің өөнін (содержание)пазапідіриин(смысл)оңарарға: проз	02.02

			ведениенің өөні хоостыра сурығларны орта турғызары паза оларға нан-дырары;	
22	К и п - ч о о х «Абанаң көрік».	Хакасчонының нимахтары (хайхастығчуртас-таңарпаза аң-хустардаңар). Хайхастығ нимахтар: «Ұсхыстығиней-апсах», «Ал-тынайах». Чуртастаңар нимахтар: «Ікінанчы», «Өкісоолах», «Иркеоолах», «Хароолах» нимахтар үзіктері. Аң-хустардаңар нимахтар: «Абанаң көрік»	– тыңнаан алай хығырған произведениенің өөнін (содержание) паза пілдіриин (смысл) оңарарға: проз ведениенің өөні хоостыра сурығларны орта турғызары паза оларға нан-дырары;	09.02
23	Хакас чонның нимахтары «Өкісоолах», «Хароолах»	Хакасчонының нимахтары (хайхастығчуртас-таңарпаза аң-хустардаңар). Хайхастығ нимахтар: «Ұсхыстығиней-апсах», «Ал-тынайах». Чуртастаңар нимахтар: «Ікінанчы», «Өкісоолах», «Иркеоолах», «Хароолах» нимахтар үзіктері. Аң-хустардаңар нимахтар: «Абанаң көрік»	– матырның хылығын чарыдары, текст еаны чайаан хоосондайларны (сомны) паза аан ыңискірген чооғынтабары, – тыңнаан алай хығырған произведениенің өөнін (содержание) паза пілдіриин (смысл) оңарарға: проз ведениенің өөні хоостыра сурығларны орта турғызары паза оларға нан-дырары;	16.02
24	Таптырғастар.	– произведениенің өөні хоостыра пирилгентемачас өспірігістерін пүдірері (5 чоохтағдаңтөбіннимес);	– алынча фольклорның сарыхтарын (сананыс, таптырғас, сиспек, сөспек, кипчоох, тахпах, тикпес өстер, хайхастығ, чуртас таңар паза аң-хустардаңар нимахтар) паза хоос литератураның сарыхтарын (литературнай нимах, чоох, кибеліс, басня) адиры; фольклорда паза литература произведениелерінде посчонының паза аймах чоннарның аарластығах сағызын, кибірін, чуртазын, культуразын табары, үгринген произведениелерде этика ах сағыстығы кибір оңағларына рониры;	24.02
25	И.Добров «Тигір түбіне»	Хакас литературасының төстегілері. В.А.Кобяковтың, А.М.Топановтың, П.Т.Штыга-шевтін чир-суунаңар,	орфоэпия паза пунктуация синнерін хыйыстырбин, Адачир-	02.03

	чидербіс», А.Топанов «Чылтыстар».	чир-чайааннаңар, хакас чоны-наңар тоғыстары. Н. Г. Доможаковтың, И. М. Костяковтың, М. Е. Киль- чичаковтың,М.Н.Чебодаевтің,Н.Е.Тиниковтыңчир- суунаңарпазаолғантустарынаңартоғыстарыВ.А.Кобяков.«Чазыдаңар ыр»кибеліс. А. М. Топанов. «Чылтыстар» кибеліс.П.Т.Штыгашев.«Часхы»кибеліс. Н.Г.Доможаков.«Чобатсуғ»кибеліс. И. М.Костяков.«Сыымўўзіндохозаннар»чоох.М.Е.Кильчичаков.«Хак асиямминің»,«Уйбатказы-зы», «Ікі кинек» кибелістер. М.Н.Чебодаев.Кибеліс«Книга»,чорыхчооғы«Аба-занаңтоғазығ»	суубыстаңар,олғаннардаңар,орындағычир- чайаанныңтустар аразындағы көрімнерінеңер кибелістерні көрбин 3-теңтөбіннимес чоохтиры, прозанаңалайкибеліснеңпазылғанчоохтыарон иры;кибелісондайларын[ритм,ойғалыс (рифма)]адиры	
26	Позыңны сыныхта.	– произведениеніңөөнiхоостырапирiлгентамачасөспирiг iстерiнпүдiрерi(5чоохтағдаңтөбiннимес);	– произведениеніңөөнiхоостырапирiл гентамачасөспирiгiстерiнпүдiрерi(5чоохтағ даңтөбiннимес);	16.03
27	Орыс чонның нымағы «Хан паза ирен».	Пастағлығшколаның үгренчiлерiне килiстiреорысчоныныңпазаРоссиядағыаймах- пасхачоннарныңнымахтары.Хакас,орыспазааймахчоннарныңным ахтарынтиңнестiргенi. Орыс чонының нымағы «Хан паза ирен».Татарчоныныңнымағы«Ўспиче». Ненецчоныныңнымағы«Көөк»	– матырныңхылығынчарыдары,текстт еанычайаанхоосондайларны(сомны)пазаан ыңискiргенчооғынтабары, – алынча фольклорның сарыхтарын (сананыс, таптырғас,сиспек,сөспек,кип- чоох,тахпах,тикпесөстер,хайхастығ,чуртас таңар паза аң-хустардаңар нымахтар) паза хоос литера- тураныңсарыхтарын(литературнайнымах,ч оох,кибеліс,басня)адиры; – тыңнаан алай хығырған произведениенің өөнiн (содер- жание)пазапiлдiриин(смысл)оңарарға:проз ведениеніңөөнi хоостыра сурығларны орта турғызары паза оларға нан-дырары;	06.04
28	Татар чонның нымағы «Ўс	Пастағлығшколаның үгренчiлерiне килiстiреорысчоныныңпазаРоссиядағыаймах- пасхачоннарныңнымахтары.Хакас,орыспазааймахчоннарныңным	– алынча фольклорның сарыхтарын (сананыс, таптырғас,сиспек,сөспек,кип- чоох,тахпах,тикпесөстер,хайхастығ,чуртас	13.04

	пице».	ахтарынтиңнестіргені. Орыс чонының нымағы «Хан паза ирен». Татарчоныныңнымағы«Ўспиче». Ненецчоныныңнымағы«Кӧӧк»	таңар паза аң-хустардаңар нымахтар) паза хоос литература нымағының сарыхтарын(литературнайнымах, чоох, кибеліс, басня) адиры; – матырныңхылығын чарыдары, текстте еанычайаанхоосондайларны(сомны)пазааныңиסקіргенчооғынтабары, – тыңнаан алай хығырған произведениенің өӧнін (содержание)пазапідіриин(смысл)оңарарға: проз ведениеніңөӧні хоостыра сурығларны орта турғызары паза оларға нан-дырары;	
29	Ненец чонның нымағы «Кӧӧк»..	Пастағлығшколаның үгренчлеріне килістіреорысчоныныңпазаРоссиядағыаймах-пасхачоннарныңнымахтары. Хакас, орыспазааймахчоннарныңным ахтарынтиңнестіргені. Орыс чонының нымағы «Хан паза ирен». Татарчоныныңнымағы«Ўспиче». Ненецчоныныңнымағы«Кӧӧк»	– тыңнаан алай хығырған произведениенің өӧнін (содержание)пазапідіриин(смысл)оңарарға: проз ведениеніңөӧні хоостыра сурығларны орта турғызары паза оларға нан-дырары;	20.04
30	Позыңны сыныхта	– произведениеніңөӧніхоостырапирілгентамачасӧспірігістерінпүдірері(5чоохтағдаңтӧбіннимес);	– произведениеніңөӧніхоостырапирілгентамачасӧспірігістерінпүдірері(5чоохтағдаңтӧбіннимес);	27.04
31	М.Кильчичаков «Хакасиям минің», Сыныхтағлығ тоғыс.	Хакаслитературазыныңтӧстегчлері. В.А.Кобяковтың, А.М.Топановтың, П.Т.Штыга-шевтің чир-суунаңар, чир-чайааннаңар, хакас чоны-наңар тоғыстары. Н. Г. Доможаковтың, И. М. Костяковтың, М. Е. Кильчичаковтың, М.Н.Чебодаевтің, Н.Е.Тиниковтыңчир-суунаңарпазаолғантустарынаңартоғыстарыВ.А.Кобяков.«Чазыдаңар ыр»кибеліс. А. М. Топанов. «Чылтыстар» кибеліс. П.Т.Штыгашев.«Часхы»кибеліс. Н.Г.Доможаков.«Чобатсуғ»кибеліс. И. М.Костяков.«Сыынмүӱзіндехозаннар»чоох. М.Е.Кильчичаков.«Хак	орфоэпия паза пунктуация синнерін хыйыстырбин, Адачир-суубыстаңар, олғаннардаңар, орындағычир-чайаанныңтустар аразындағы кӧрмнерінеңер кибелістерні кӧрбин 3-теңтӧбіннимес чоохтиры, прозанаалайкибеліснеңпазылғанчоохтыарон иры; кибелісондайларын[ритм, ойғалыс (рифма)]адиры	04.05

		асиямминің», «Уйбатказы-зы», «Ікі кинек» кибелістер. М.Н.Чебодаев.Кибеліс«Книга», чорыхчооғы«Аба-занаңтоғазы»		
32	А.Тюкпеев «Хайадағы порчо».	Хакас литературасының төстөгілері. В.А.Кобяковтың, А.М.Топановтың, П.Т.Штыга-шевтің чир-суунаңар, чир-чайааннаңар, хакас чоны-наңар тоғыстары. Н. Г. Доможаковтың, И. М. Костяковтың, М. Е. Кильчичаковтың, М.Н.Чебодаевтің, Н.Е.Тиниковтың чир-суунаңарпазаолғантустарынаңартоғыстары В.А.Кобяков. «Чазыдаңар ыр» кибеліс. А. М. Топанов. «Чылтыстар» кибеліс. П.Т.Штыгашев. «Часхы» кибеліс. Н.Г.Доможаков. «Чобатсуғ» кибеліс. И. М.Костяков. «Сыынмүўзіндехозаннар» чоох. М.Е.Кильчичаков. «Хак асиямминің», «Уйбатказы-зы», «Ікі кинек» кибелістер. М.Н.Чебодаев.Кибеліс«Книга», чорыхчооғы«Аба-занаңтоғазы»	– произведениенің өөнїхоостырапиріл гентемачас өспірігістерін пүдірері (5 чоохтағ даңт өбіннимес);	18.05
33	9 Май – Чиңіскүні. М.Ту ран «Хумартхы обаа тас».	Хакас литературасының төстөгілері. В.А.Кобяковтың, А.М.Топановтың, П.Т.Штыга-шевтің чир-суунаңар, чир-чайааннаңар, хакас чоны-наңар тоғыстары. Н. Г. Доможаковтың, И. М. Костяковтың, М. Е. Кильчичаковтың, М.Н.Чебодаевтің, Н.Е.Тиниковтың чир-суунаңарпазаолғантустарынаңартоғыстары В.А.Кобяков. «Чазыдаңар ыр» кибеліс. А. М. Топанов. «Чылтыстар» кибеліс. П.Т.Штыгашев. «Часхы» кибеліс. Н.Г.Доможаков. «Чобатсуғ» кибеліс. И. М.Костяков. «Сыынмүўзіндехозаннар» чоох. М.Е.Кильчичаков. «Хак асиямминің», «Уйбатказы-зы», «Ікі кинек» кибелістер. М.Н.Чебодаев.Кибеліс«Книга», чорыхчооғы«Аба-занаңтоғазы»	прозанаңалай кибеліс неңпазылған чоохтыарон иры; кибеліс оңдайларын [ритм, ойғалыс (рифма)] адиры	25.05
34	И.Топоев «Улуғзырхосхар ға», Н.Тиников «Харғанаң Көөк».	Сағамғы тустағы хакас авторлары. Чонның чур-тазынаңар, олғаннарларны оңарчатханы, толды-разынаңалай үзїктер неңпиріл гентоғыстары К. Т.Нербышев. «Хыйғапала» чоох. Г. Г. Казачинова. «Төреең сөс» кибеліс. А. А.Халларов. «Чатханым» кибеліс. И.П.Топоев. «Улуғзырхосхарға» басн я. С. Е. Карачаков. «Порчо чахтар» кибеліс	– произведениенің өөнїхоостырапиріл гентемачас өспірігістерін пүдірері (5 чоохтағ даңт өбіннимес);	26.05
	Прай 34 час		–	

**ДОКУМЕНТ ПОДПИСАН
ЭЛЕКТРОННОЙ ПОДПИСЬЮ**

СВЕДЕНИЯ О СЕРТИФИКАТЕ ЭП

Сертификат 143507986500560089701835989304833372774460075092

Владелец Кузьмичева Наталья Александровна

Действителен с 03.04.2025 по 03.04.2026